

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα, 12-12-2019
Αριθμ. Πρωτ.: 605/257756
Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από χαλαζοπτώσεις σε διάφορες καλλιέργειες της Περιφερειακής Ενότητας Τρικάλων»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 1162/9-10-2019**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Λαμπρούλης** και **Δ. Μανωλάκου**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν από τις χαλαζοπτώσεις που σημειώθηκαν στις 19 Σεπτεμβρίου του 2019 και στις 4 Οκτωβρίου του 2019 κυρίως σε βαμβάκοκαλλιέργειες, αλλά και σε καλλιέργειες κηπευτικών, ελιάς κ.λπ. στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Τρικάλων (Δήμοι Φαρκαδόνας, Τρικαίων, Τρικάλων και Μετεώρων), επισημαίνεται ότι διενεργήθηκαν από τους γεωτεχνικούς του ΕΛ.Γ.Α. οι απαραίτητες επισημάνσεις, έγιναν αναγγελίες και υποβλήθηκαν 352 δηλώσεις για τις ζημιές που προξενήθηκαν στις καλλιέργειες στις 19 Σεπτεμβρίου του 2019 και 575 δηλώσεις για τις ζημιές που προξενήθηκαν στις καλλιέργειες στις 4 Οκτωβρίου του 2019.

Για όλες τις ανωτέρω ζημιές το έργο των εκτιμήσεων είναι σε εξέλιξη. Με την ολοκλήρωση της εκτιμητικής διαδικασίας θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους, ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Σχετικά με τις εκτιμήσεις, αναφέρεται ότι αυτές διενεργούνται σύμφωνα με τους Κανόνες της Γεωπονικής Επιστήμης και του Κανονισμού Ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α.. Στους εκτιμητές δίνονται οδηγίες να είναι αντικειμενικοί και δίκαιοι και τα πορίσματα που διατυπώνουν, να εκφράζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια την απώλεια του εισοδήματος των παραγωγών. Στο ποσοστό της ζημιάς περιλαμβάνεται εκτός από την απώλεια της παραγωγής (ποσοτική ζημιά) και η ζημιά που προέρχεται από την ποιοτική υποβάθμισή της, η οποία δημιουργείται από την επίδραση των καλυπτόμενων ασφαλιστικά ζημιογόνων αιτιών, εξαιτίας των οποίων προκαλείται μείωση του αντικειμενικώς προσδοκώμενου εισοδήματος του παραγωγού. Επίσης, σημειώνεται ότι, πέραν της αξιοπιστίας των εκτιμήσεων, στόχοι του ΕΛ.Γ.Α. είναι και η ταχύτητα διενέργειάς τους, σε επίκαιρο για κάθε καλλιέργεια χρόνο, από έμπειρο γεωτεχνικό προσωπικό, καθώς και η ελαχιστοποίηση των λαθών, η διόρθωση των οποίων προβλέπεται με τη διαδικασία της επανεκτίμησης.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, ο ΕΛ.Γ.Α., για την έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας των εκτιμήσεων, έχει προβεί στη στελέχωση των Υποκαταστημάτων του, συμπεριλαμβανομένου και του Υποκαταστήματος Λάρισας, με εποχικό γεωτεχνικό προσωπικό έως οκτάμηνης απασχόλησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, δηλαδή μέσω ΑΣΕΠ.

Εκ των ανωτέρω, γίνεται φανερό ότι δεν συντρέχει λόγος ανησυχίας εκ μέρους των παραγωγών, καθώς στη διατύπωση του πορίσματος και κατά συνέπεια στο ποσό της καταβληθείσας αποζημίωσης, λαμβάνονται υπόψη όλοι οι παράγοντες που επιδρούν στη διαμόρφωση της τελικής ζημιάς.

Όσον αφορά στη δυνατότητα κάλυψης κατά 100% της ασφαλιζόμενης ζημιάς, σημειώνεται ότι με την υποχρεωτική ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής που παρέχεται από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον ν. 3877/2010, καλύπτονται οι άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και στο ζωικό κεφάλαιο που προξενούνται από φυσικούς κινδύνους καθώς και από ασθένειες (ζωικό κεφάλαιο) και οι οποίες είναι μεγαλύτερες από ένα ελάχιστο ποσοστό ζημιάς.

Το μη καλυπτόμενο ποσοστό ζημιάς ονομάζεται απαλλαγή και είναι χαρακτηριστικό της ασφάλισης. Η απαλλαγή είναι το μέρος της ζημιάς το οποίο βαρύνει τον ασφαλισμένο και αποτελεί κίνητρο ώστε ο ίδιος να προστατεύσει την παραγωγή του τόσο πριν από τη ζημιά –με προληπτικά μέτρα- όσο και μετά τη ζημιά –π.χ. με κατάλληλους ψεκασμούς- και να μην επαναπαυθεί στην αποζημίωση του ΕΛ.Γ.Α.. Για τον λόγο αυτόν, πουθενά δεν υπάρχει δυνατότητα κάλυψης κατά 100% οποιασδήποτε ασφαλιζόμενης ζημιάς.

Σχετικά με το σύστημα αντικαλαζικής προστασίας με εναέρια μέσα, σημειώνεται ότι αυτό εφαρμόζεται από τις 20 Μαρτίου έως τις 30 Σεπτεμβρίου εκάστου έτους, όπως αναφέρεται στη σύμβαση μεταξύ του ΕΛ.Γ.Α. και της αναδόχου εταιρείας 3Δ Α.Ε.. Οι συγκεκριμένες ημερομηνίες έχουν επιλεχθεί επειδή τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο είναι το ξεκίνημα και η μεγιστοποίηση της παραγωγής των καλλιεργειών (δενδρώδεις καλλιέργειες κ.λπ.) που επί το πλείστον καλύπτονται από το συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι, στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, στηρίζεται, μεταξύ άλλων, και το Υπομέτρο 5.1 που στοχεύει στη στήριξη επενδύσεων σε προληπτικές δράσεις, οι οποίες αποσκοπούν στην άμβλυνση των επιπτώσεων των πιθανών φυσικών καταστροφών, των αντίξωων κλιματικών συνθηκών και των καταστροφικών συμβάντων που προξενούνται στις καλλιέργειες.

Για τον σκοπό αυτόν, τον μήνα Απρίλιο του έτους 2018 το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και ο ΕΛ.Γ.Α., ως ενδιαμέσος φορέας διαχείρισης του εν λόγω Υπομέτρου, δημοσίευσαν από κοινού την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων στήριξης μέσω του Μέτρου 5 (Υπομέτρο 5.1) του ΠΑΑ 2014-2020. Σύμφωνα με την πρόσκληση, δικαίωμα συμμετοχής έχουν τα φυσικά και νομικά πρόσωπα ή οι ομάδες παραγωγών, με την προϋπόθεση ότι είναι ενεργοί γεωργοί.

Το καθεστώς εφαρμόζεται για τα συστήματα ενεργητικής προστασίας, τις περιοχές της επικράτειας και τις καλλιέργειες που ορίζονται στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) Ενεργητικά συστήματα για την προστασία των καλλιεργειών από τον παγετό σε όλη την επικράτεια για καλλιέργειες εσπεριδοειδών.

β) Ενεργητικά συστήματα για την προστασία των καλλιεργειών από το χαλάζι σε όλη την επικράτεια για καλλιέργειες μηλοειδών, πυρηνοκάρπων, ακτινιδίων, αμπέλου και ροδιάς. Ειδικά στην περίπτωση των ακτινιδίων, της αμπέλου και της ροδιάς η καλλιέργεια πρέπει να είναι αμιγής.

γ) Ενεργητικά συστήματα για την προστασία των καλλιεργειών από τη βροχή σε όλη την επικράτεια για καλλιέργειες κερασιάς και αμπέλου.

δ) Ενεργητικά συστήματα για την προστασία των καλλιεργειών από το χαλάζι και τη βροχή σε όλη την επικράτεια για καλλιέργειες κερασιάς και αμπέλου.

Στόχος του εν λόγω Μέτρου είναι να προστατεύσει τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις από τον παγετό, το χαλάζι και τη βροχή μέσω της παροχής δημόσιας οικονομικής στήριξης (ενίσχυσης) για την υλοποίηση επενδύσεων ενεργητικής προστασίας. Με αυτόν τον τρόπο, δύνανται οι αγρότες να διατηρήσουν τα επίπεδα ποιότητας και εμπορευσιμότητας των προϊόντων τους και συνεπώς τη θέση τους στην αγορά.

Το ως άνω Μέτρο εφαρμόζεται σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια, όπου εγκαθίστανται συστήματα ενεργητικής προστασίας, με περιορισμούς που αφορούν στο είδος της καλλιέργειας και στο ζημιογόνο αίτιο, όπως αυτοί ορίζονται στην πρόσκληση.

Ο ΕΛ.Γ.Α., στις περιπτώσεις ένταξης των παραγωγών στο ανωτέρω Μέτρο, ενισχύει το αντικαλαζικό δίκτυ και την αντιβροχική μεμβράνη σε ποσοστό 80% με άριστα αποτελέσματα. Ως εκ τούτου, τόσο το δίκτυ όσο και η μεμβράνη προτιμώνται ως μέσα προστασίας από τους παραγωγούς για τις καλλιέργειές τους. Σημειώνεται ότι, στην πρώτη πρόσκληση, για την οποία εκδηλώθηκε μεγάλο ενδιαφέρον εκ μέρους των παραγωγών, υποβλήθηκαν φάκελοι με ύψος ενίσχυσης περίπου 8.5 εκατ. ευρώ, ενώ αναμένεται και δεύτερη πρόσκληση για ένταξη των παραγωγών στο Υπομέτρο 5.1.

Ο παραγωγός, μέσω του συγκεκριμένου Υπομέτρου, δύναται να προχωρήσει στην υλοποίηση της εγκατάστασης, έχοντας επιπλέον τη δυνατότητα να επιλέξει ο ίδιος την εγκατάσταση και τις προδιαγραφές που επιθυμεί. Η αίτησή του πρέπει να συνοδεύεται από στατική μελέτη μηχανικού για τη συγκεκριμένη εγκατάσταση. Συνεπώς, ο παραγωγός έχει εναλλακτικές λύσεις για την εγκατάσταση και τις προδιαγραφές που ο ίδιος επιλέγει.

Όσον αφορά στο θέμα της αλλαγής των Κανονισμών του ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι σαφής πρόθεση της νέας πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι η αναβάθμιση του γεωργοασφαλιστικού συστήματος της χώρας, ώστε αυτό να ανταποκρίνεται επιτυχώς στην κλιματική αλλαγή και να προσφέρει επαρκή ασφάλιση στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις των παραγωγών.

Για τον σκοπό αυτόν, πρόκειται να ξεκινήσουν σύντομα οι απαραίτητες διεργασίες, όπως η αναλογιστική μελέτη, βάσει των οποίων θα διαμορφωθούν οι συγκεκριμένες αλλαγές με τη συνεργασία και κατόπιν διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς. Οι εν λόγω αλλαγές, μετά την ολοκλήρωσή τους σε κανονιστικό επίπεδο, θα τεθούν άμεσα σε ισχύ, δημιουργώντας το νέο γεωργοασφαλιστικό πλαίσιο της χώρας.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Οικονομικών προς το οποίο διαβιβάζεται ηλεκτρονικά η εν λόγω Ερώτηση και το παρόν έγγραφό μας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομικών (ηλεκτρονική διαβίβαση)
– Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Γ. Λαμπρούλη
3. Βουλευτή κα Δ. Μανωλάκου